

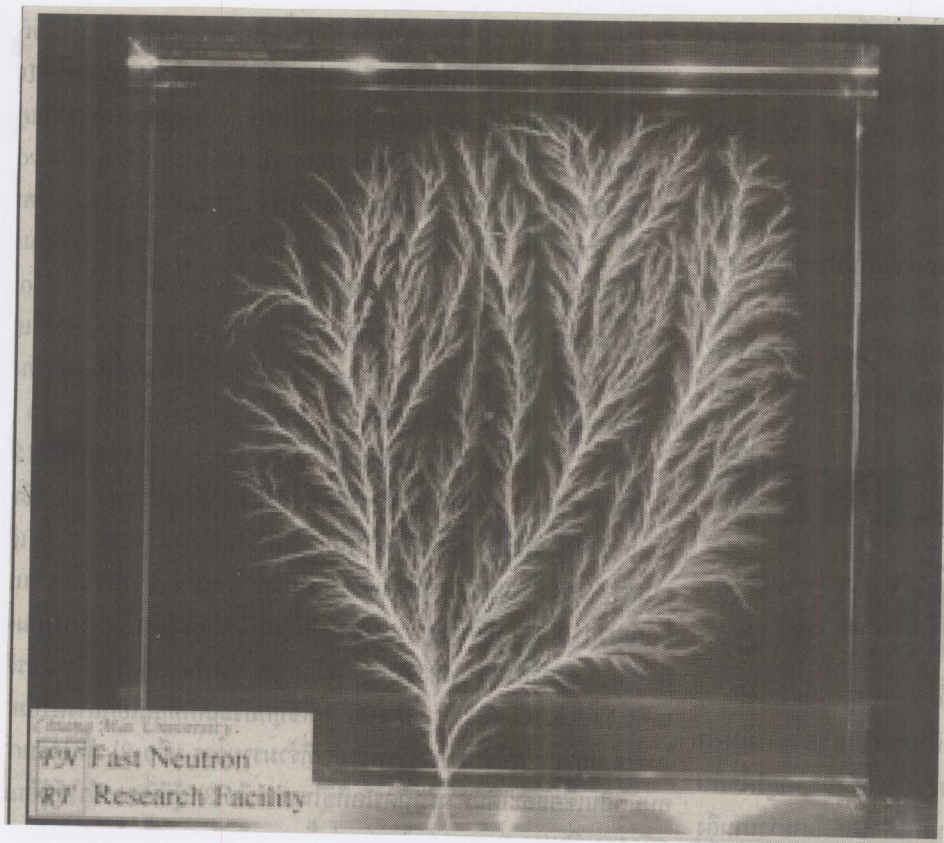
กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00268

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	8 ต.ค. 2549	37	13156	5

มช.โชว์ผลงานเด่น ต้นไม้อิเล็คตรอน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	8 มี.ค. 2549	37	13156	5

ต้นไม้อิเล็กตรอน

ทีมวิจัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โชว์ผลงาน ปลุกต้นไม้อิเล็กตรอนครั้งแรกในประเทศไทย

ผศ.ดร.จิตรลดา ทองใบ หัวหน้าทีมวิจัยเปิดเผยว่า ศูนย์วิจัยนิวตรอนพลังงานสูง ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ปลุกต้นไม้อิเล็กตรอน โดยใช้วิธีการยิงลำอิเล็กตรอน พลังงาน 6 MeV (มีความเร็วประมาณ 99.5 เปอร์เซ็นต์ ของความเร็วแสง) ที่ผลิตจากเครื่องอนุภาค Linac ของศูนย์ฯ เข้าใส่แท่ง acrylic ใส (หรืออาจเรียกว่าแท่งพลาสติกใส) ซึ่งอนุภาคอิเล็กตรอนที่มีพลังงานสูง 6 MeV จะสามารถทะลุวงเข้าไปได้ลึกประมาณ 2.5 เซนติเมตร โดยเฉลี่ยและเนื่องจาก acrylic เป็นฉนวนไฟฟ้าที่ดีมาก อิเล็กตรอนเหล่านั้น จึงฝังตัวอยู่ตรงตำแหน่งนั้นโดยไม่อาจหนีไปไหนได้ง่ายๆ (ถ้าเป็นวัสดุประเภทตัวนำไฟฟ้า

อนุภาคอิเล็กตรอนประเภทตัวนำไฟฟ้าอนุภาคอิเล็กตรอนจะวิ่งออกไปอยู่ที่บริเวณผิวแทบจะในทันที) เมื่อถูกระดมยิงเป็นเวลาต่อเนื่อง ประมาณไม่เกิน 10 นาที จะเกิดมีอนุภาคอิเล็กตรอนถูกฝังเข้าไปบริเวณที่ใกล้เคียงกันในเนื้อ acrylic เพิ่มมากขึ้น คัดตาไฟฟ้า ภายในแท่ง acrylic จึงเพิ่มขึ้น เพราะแปรผันโดยตรงกับปริมาณประจุไฟฟ้าในบริเวณนั้น ซึ่งอาจเพิ่มขึ้นได้เป็นล้านโวลต์ จนในที่สุดสภาพความเป็นฉนวนบางจุดบางแนวในแท่ง acrylic พังทลายลง อิเล็กตรอนทั้งหลายที่มีแรงผลักกันเองอยู่แล้ว พยายามกรูกันออกมาตามช่องทางนี้ เพื่อมุ่งหาจุดที่มีความเป็นฉนวนน้อยที่สุดบริเวณผิว อาจเพราะจุดนั้นเกิดมีตำหนิ หรืออยู่ใกล้ตัวล่อที่ต่อกับ ground เปรียบได้กับลำธารสาขาน้อยใหญ่ ต่างมุ่งไปรวมกันเป็นแม่น้ำเพื่อออกสู่ปากอ่าวที่จุดเดียวกัน เนื้อ acrylic เฉพาะตามแนวทางอิเล็กตรอนวิ่งพรวดพราดผ่านไปจะเกิดการเปลี่ยนแปลง เพราะพันธเคมีที่ยึดเหนี่ยวระหว่างโมเลกุล acrylic ถูกทำลาย ทำให้ค่าดัชนีหักเหของแสงเฉพาะบริเวณนั้นเปลี่ยนไปจากเดิม จึงสามารถเห็นเป็นโครงร่างเหมือนต้นไม้อยู่ภายในแท่ง acrylic

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	8 ต.ค. 2549	37	13156	5

ถึงแม้ต้นไม้เล็กรอนจะสามารถพบเห็นได้ในธรรมชาติ เช่น ที่ผิวของผู้ที่ถูกฟ้าผ่า ซึ่งเกิดจากการขีดข่วนของเส้นเลือดฝอยใต้ผิวหนังเพราะถูกทำลายโดยกระแสไฟฟ้า ในกรณีของผู้ที่เคราะห์ดียังสามารถรอดชีวิตได้ รุปรอยต้นไม้เล็กรอนสีแดงนี้ (ซึ่งศัพท์ทางการแพทย์เรียกว่า Arborescent lightning burn) จะหายเองในเวลาไม่นานนัก หรือบนพื้นหญ้าสนามกอล์ฟ และถึงแม้ว่าปรากฏการณ์เช่นนี้จะเคยถูกค้นพบเมื่อประมาณ 200 ปี มาแล้ว โดยนักฟิสิกส์ชาวเยอรมัน ชื่อ จอร์จ ลิชเตินแบร์ก (ค.ศ.1746-1799) จากการทดลองทางไฟฟ้าสถิตอีกวิธีหนึ่ง (ในเวลานั้นยังไม่มีเครื่องเร่งอนุภาค) ดังนั้นบางแห่งจึงเรียก ต้นไม้เล็กรอน หรืออีกชื่อว่า รุปสลักลิชเตินแบร์ก แต่ด้วยศักยภาพและความเพียรพยายามของนักวิจัยศูนย์วิจัยนิวตรอนพลังงานสูง ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบกับได้รับการสนับสนุนเป็นอย่างดีจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ จึงเป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปลุกต้นไม้เล็กรอนได้เป็นครั้งแรกในประเทศไทย แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นสูงของคนไทยที่ไม่ได้น้อยหน้าประเทศมหาอำนาจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอื่นๆ แต่อย่างใด

สำหรับผลการวิจัยดังกล่าวเป็นผลงานของทีมวิจัยประกอบด้วย ผศ.ดร.จิตรลดา ทองใบ อาจารย์ประจำภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Mr.Michael W.Rhodes อาจารย์จตุพร สายสุต ปฐม วิชัยศิริมงคล กิรติ กุศลจริยกุล สาคร रिमแจ่ม และ นกตล แฉ่งแรง จากศูนย์วิจัยนิวตรอนพลังงานสูง ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00310

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	28 มี.ค. 2549	77	3176	8

หอพระไตรปิฎก
ความงามสถาปัตยกรรม
กับความสำคัญ
ทางพระพุทธศาสนา

ศาสนสถาน
โบราณคดี

หอพระไตรปิฎก ในพจนานุกรม
ภาษาไทยฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2515
กล่าวว่า หอพระไตรปิฎก หมายถึง สถานที่
เก็บพระไตรปิฎก และตรงกับภาษาบาลีว่า
ปิฎกขร ประกอบขึ้นจากคำ 2 คำคือปิฎก
ย่อมาจากไตรปิฎก ประกอบด้วย พระวินัย
พระสูตร พระอภิธรรม ส่วนคำว่า มระ แปล
ว่า อาคารหรือหลัง เมื่อรวมคำทั้ง 2 คำเข้า

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00310

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	28 ต.ค. 2549	77	13 + 76	8

หอพระไตรปิฎก วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	28 ต.ค. 2549	77	13176	8

้วยกันจะให้ความหมายว่าหอพระไตรปิฎก หรือ หอธรรม

กำเนิดความเป็นมา ของหอธรรม
แยกเป็นหลักใหญ่ได้ 3 ประการ ดังนี้คือ
1.กำเนิดความเป็นมาทางด้านคติความเชื่อ
2.กำเนิดความเป็นมาทางด้านประวัติศาสตร์
3.กำเนิดความเป็นมาด้านประโยชน์ใช้สอย เช่น
เป็นที่เก็บรักษาพระธรรมคัมภีร์ ตำราหรือ
เอกสารต่างๆ , ป้องกันปลวก มอด หนู แมลง
ต่างๆ เข้าไปทำลายพระธรรมคัมภีร์ , เป็น
สถานที่แสดงถึงความศักดิ์สิทธิ์ บริสุทธิ เป็น
ของสูงควรแก่การเคารพ

รูปแบบหรือลักษณะของหอธรรมมี
5 แบบ ได้แก่ 1.หอธรรมในน้ำ 2.หอธรรมแบบ
คลาสสิก 3.หอธรรมแบบพื้นบ้าน 4.หอธรรม
แบบพม่า 5.หอธรรมแบบรัตนโกสินทร์

หอพระไตรปิฎก วัดพระสิงห์
รวมทิวहार สร้างขึ้นในสมัยพระเมืองแก้ว
ประมาณ พ.ศ.2040 เคยได้รับการบูรณะซ่อม
แซมในสมัยเจ้ากาวิโรรสสุริยวงศ์ (2397-
2413) และอีกครั้งหนึ่งเมื่อพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จประพาสเมือง
เชียงใหม่ ปี พ.ศ.2469 ลักษณะเป็นอาคาร
ทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า 2 ชั้นๆ ล่างก่ออิฐถือปูน
ชั้นบนเป็นไม้ฉลุหลังคากระเบื้องดินเผาหันหน้า
ไปทางทิศตะวันออก บันไดทางขึ้นด้านหน้า
เป็นรูปมกรคายสิงห์บนแท่นข้างละ 1 ตัว ชุ่ม
ประตูทางเข้าในส่วนหน้าบันเป็นรูปชบช้อนกัน
5 ชั้น แกะสลักลวดลายปูนปั้นพรรณพฤกษา
พญานาคและประดับกระจกสีโดยรอบผนัง
ด้านนอกอาคารชั้นล่างประดับด้วยลายปูนปั้น
รูปเทวดา และเทพพนมจำนวน 16 องค์ สัตว์

หอพระไตรปิฎก วัดแสนฝาง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	28 ต.ค. 2549	77	13176	8

หอพระไตรปิฎก วัดควรคำม้า

หิมพานต์ อาทิ ลิงห์ ช้าง กิเลน ปลา กวาง
นกยูง คชสีห์ เหมราช และนรสิงห์ เป็นต้น
ชั้นบนเป็นเครื่องไม้ทาสีแดงมีปูนปั้นประดับ
กระฉกเป็นรูปดอกไม้ 8 กลีบ และมีบราลี
ทำเป็นรูปหงส์อยู่บนสันหลังคา หอพระ
ไตรปิฎกวัดควรคำม้า เป็นหอไตรแบบพื้นบ้าน
รูปแบบโครงสร้างวัสดุที่ใช้เป็นไม้ รูปแบบทาง
สถาปัตยกรรมเป็นลักษณะที่เรียบง่ายหลังคา
เป็นแบบทรงคดหุ้มมุงด้วยกระเบื้องดินขอ เป็น
หอไตรที่บูรณะขึ้นใหม่ หอพระไตรปิฎกวัด
แสนฝาง เป็นหอไตรในน้ำที่มีวัสดุโครงสร้าง
เป็นแบบไม้ล้วนไม่มีตัวอาคารส่วนล่าง จะมีเสา
ขึ้นมาจากส่วนรากฐาน มีน้ำล้อมรอบบริเวณ
หอไตรแห่งนี้หลังคาเป็นแบบทรงโรงมุงหลังคา
ด้วยกระเบื้องแผ่นเล็กที่เรียกว่า "แป้นเกล็ด".

(ต่อวันเสาร์หน้า)

ทวีหวดี

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00225

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	5 ส.ค. 2554	16	5652	5

ย้อนอดีตบรรยากาศ

งานฤดูหนาวเชียงใหม่⁹⁹

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	5 มี.ค. 2550	15	5652	5

ภายหลังจากที่รัฐบาลไทยโดย
จอมพล ป.พิบูลสงคราม ได้
สร้างอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยขึ้น
บริเวณสี่แยกถนนดินสอ เมื่อปี พ.ศ.2483
เพื่อรำลึกถึงเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลง
การปกครอง พ.ศ.2475 พร้อมกับประกาศ
ให้วันที่ 10 ธันวาคม ของทุกปีเป็นวัน
รัฐธรรมนูญ และนั่นดูเหมือนว่าแทบทุก
จังหวัดของประเทศได้เริ่มต้นให้มีการจัด
งานเฉลิมฉลองรัฐธรรมนูญขึ้น กระทั่งงาน
ฉลองวันรัฐธรรมนูญได้กลายมาเป็นงาน
ฤดูหนาว ระดับจังหวัดซึ่งถือเป็นงานที่จัด
ขึ้นอย่างยิ่งใหญ่เป็นประจำทุกปี
งานฤดูหนาวจังหวัดเชียงใหม่ จัดขึ้น

มาไม่น้อยกว่า 60 ปี โดยจัดครั้งแรกที่บริเวณ
สนามกีฬาเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการ
ออกร้านแสดงผลงานของหน่วยงานราชการ
และเอกชนรวมทั้งการการแสดงมหรสพ
ต่าง ๆ มากมาย

คุณบุญเสริม สาดราภัย นักหนังสือ
พิมพ์และผู้เก็บรวบรวมผลงานภาพถ่ายใน
อดีตของเมืองเชียงใหม่เล่าย้อนอดีตถึง บรรยา
กาจัดงานฤดูหนาวเชียงใหม่ว่าประมาณปี
พ.ศ.2496 ตอนที่ตนยังทำงานเป็นนักหนังสือ
พิมพ์คนเมืองอยู่ นั้น ได้รับจ้างเป็นคน

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ - 5 ส.ค. 2550	ปีที่ 16	ฉบับที่ 5652	หน้า 5
---	--------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

งานฤดูหนาวเชียงใหม่ นอกอากาศจะมีการออกร้านจำหน่ายสินค้าของหน่วยงานราชการและเอกชนแล้วในงานยังมีการแสดงมหรสพต่าง ๆ เช่น การฉายภาพยนตร์กลางแปลง การแสดงของคณะกายกรรม การแสดงรตต์ต่าง ๆ ส่วนกลางคืนยังมีการประกวดนางงามเชียงใหม่ สลับกับการประกวดเพาะกาย ซึ่งมีผู้สนใจเข้าชมเป็นจำนวนมาก โดยเก็บบัตรผ่านประตูคนละ 1 บาท

ไปรยไปปลิวโฆษณางานฤดูหนาวเชียงใหม่ ซึ่งสมัยนั้นจะต้องขึ้นเฮลิคอปเตอร์แล้วนำใบปลิวไปโปรยทั่วเมืองเชียงใหม่ บางครั้งอาจเลยไปถึง อ.สันกำแพง อ.สันทราย เพื่อให้คนมาเที่ยวงานฤดูหนาว

"งานฤดูหนาวสมัยนั้นจัดประมาณปลายเดือนธันวาคมไปจนถึงปีใหม่ ร้านค้าต่าง ๆ ในเชียงใหม่ก็จะมาออกร้านโฆษณาสินค้าของตนเอง โดยมีการสร้างร้านจำหน่ายสินค้าใหญ่โต บางร้านที่จำหน่ายรถยนต์ก็นำรถยนต์รุ่นใหม่มาโชว์ในร้านค้าดึงดูดให้

สนามจะตั้งเวทีประกวดนางงามเชียงใหม่"

คุณบุญเสริม เล่าต่อว่า ร้านค้าที่มาออกร้านมีมากมายหลายร้าน ทั้งร้านที่เป็นของคนเชียงใหม่เอง เช่นร้านต้นตราภรณ์ ร้านบริษัทนิยมพานิช นำรถยนต์โตโยต้ารุ่นใหม่มาแสดง ร้านโรงงานสุราเชียงใหม่ จำหน่ายสุราตราม้าขาว ให้ผู้มาเที่ยวงานทดลองดื่มในราคาเป็กละ 1 บาท เป็นต้น และยังมีร้านจำหน่ายสินค้าที่มาจากกรุงเทพฯ เช่นจักรเย็บผ้าซิงเกอร์ ผงซักฟอกบริส น้ำมันเอสโซ่ เป็นต้น

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	1-5 ส.ค. 2550	16	5652	5

คนสนใจ เข้ามาชม ส่วนร้านที่เป็นของ
ราชการก็จะแสดงผลงาน เช่นร้านของ
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
(ปัจจุบันเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้) ก็จะนำ
ผลงานด้านการเกษตรมาแสดงร้านค้าของ
เอกชน ต่างๆ ก็มาออกร้านแสดงสินค้า เท่า
ที่เห็นสมัยนั้นไม่ต่ำกว่า 20 ร้านตั้งเรียง
รายรอบสนามฟุตบอล ส่วนบริเวณกลาง

งานฤดูหนาวเชียงใหม่ นอกจากจะมีการออกร้าน
จำหน่ายสินค้าของหน่วยงานราชการและเอกชนแล้ว ในงานยังมี
การแสดงมหรสพต่างๆ เช่น การฉายภาพยนตร์กลางแปลง การ
แสดงของคณะกายกรรม การแสดงรตต์ได้ถึง ส่วนกลางคืนยังมี
การประกวดนางงามเชียงใหม่สลับกับการประกวดเพาะกาย ซึ่งมี
ผู้สนใจเข้าชมเป็นจำนวนมาก โดยเก็บบัตรผ่านประตูคนละ 1 บาท

งานฤดูหนาวเชียงใหม่ จัดที่บริเวณสนามกีฬาเทศบาล
นครเชียงใหม่ เป็นเวลาหลายปี จนสถานที่จัดงานเริ่มคับแคบ

ทางจังหวัดเชียงใหม่จึงได้ย้ายไปจัดที่
บริเวณพื้นที่หลังศาลากลางใหม่ แต่ยังคง
รูปแบบการจัดงานเหมือนเมื่อครั้งอดีตโดย
มีการออกร้านจำหน่ายสินค้าของราชการ
และเอกชน ซึ่งมีมากขึ้นกว่า 100 ร้านส่วน
ใหญ่เป็นร้านจำหน่ายสินค้า otop พื้นเมือง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	5 มิ.ย. 2550	16	5652	5

สื่อมวลชนเชียงใหม่ถ่ายรูปการประชุมคณางามเชียงใหม่

ของชุมชนต่าง ๆ เช่น ร้านจำหน่ายผ้าทอ ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และร้านจำหน่ายของกินของฝาก ส่วนร้านของหน่วยงานราชการ เริ่มน้อยลง เนื่องจากกระยะหลังไม่ได้รับความสนใจจากผู้มาเที่ยวงานมากนัก

แม้ในระยะหลังงานฤดูหนาวเชียงใหม่ จะเกิดปัญหา กลุ่มวัยรุ่นนป่วนเมืองด้วยการปาระเบิดในงาน จนทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ไม่ดี จนทำให้ผู้คนไม่อยากจะมาเที่ยวงานฤดูหนาวเชียงใหม่ เกรงจะได้รับอันตราย ผนวกกับมีข่าวเกิดขึ้นบ่อยเกี่ยวกับปัญหา พ่อค้าแม่ค้าจำหน่ายสินค้าราคาแพงเกินเหตุ จนมีชาวบ้านร้องเรียนไปยังสื่อมวลชนอยู่หลายราย บางคนไปเที่ยวงานฤดูหนาวเชียงใหม่ แวะไปนั่งรับประทานขนมจีนจานละ 30 บาท น้ำเปล่าขวดละ 15 บาท เจอเข้ายังงี้ หลายคนถึงกับออกอาการเซ็ง ไม่อยากไปเที่ยวงานฤดูหนาวเชียงใหม่อีกเลย

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00227

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	15 มี.ค. 2549	16	5662	5

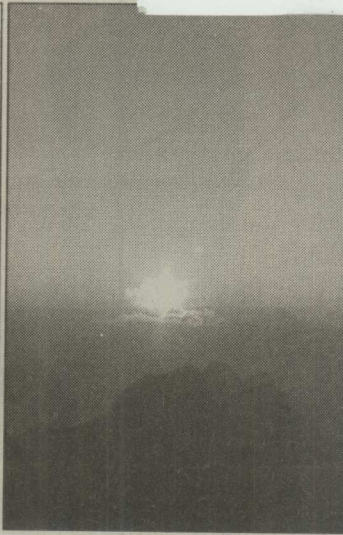
ร้อยเรื่อง
เมืองล้านนา
ปีที่ ๙

“ดอยหลวงเชียงดาว”

ป่ามหัศจรรย์

ด

ดอยหลวงเชียงดาว ถือได้ว่าเป็นภูเขาหินปูนเพียงไม่กี่แห่งของประเทศที่ไม่เพียงแต่มีความงดงามของธรรมชาติเท่านั้น หากบริเวณนี้ยังเป็นป่าต้นน้ำชั้นหนึ่งของแม่น้ำปิง และยังเป็นแหล่งที่อาศัยของสัตว์ป่าหายากอีกหลายชนิด ด้วยความสูงที่อยู่เหนือจากระดับน้ำทะเล 2,225 เมตร ประกอบด้วย

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	15 ม.ค. 2549	16	5662	5

ไปด้วยดอยเขาหินปูนสูงสลับซับซ้อน อันเกิดจากตะกอนทับถมอยู่ใต้ทะเลเมื่อราว 50 ล้านปีมาแล้ว กระทั่งในยุคต่อมาเกิดการเคลื่อนตัวของชั้นเปลือกโลกอย่างรุนแรง ทำให้แผ่นดินยกตัวสูงขึ้นเป็นภูเขา ขณะเดียวกันแผ่นดินส่วนที่ทรุดตัวลงก็กลายเป็นแอ่งระหว่างภูเขานั้นไป และยังนานวันสายน้ำและสายฝนก็ทำหน้าที่กัดเซาะเทือกเขาหินปูนให้สึกกร่อนเป็นผิวขรุขระเกิดหน้าผาสูงชัน

จากความโดดเด่นของภูเขาหินปูนที่มี

ความสูงเกิน 1,900 เมตร ทำให้พืชพรรณที่ขึ้นอาศัยบนดอยแห่งนี้มีลักษณะที่โดดเด่นพิเศษตามไปด้วย เมื่อขึ้นไปบนดอยหลวงเชียงดาวเราจะพบว่ามียอดไม้สวยงามหลายชนิดขึ้นอยู่ตามเชิงผาและซอกหิน พรรณไม้บางชนิดขึ้นอยู่ได้เป็นกลุ่ม ๆ มีทั้งพืชล้มลุกและไม้พุ่มขนาดเล็ก ซึ่งเป็นพรรณไม้ในเขตอบอุ่น เราจึงเรียกกลุ่มของพรรณไม้ที่พบในลักษณะนี้ว่า สังคมพืชกึ่งอัลไพน์ (Sub-alpine)

ดอยหลวงเชียงดาวมีองค์ประกอบอื่นที่ช่วยให้สังคมพืชกึ่งอัลไพน์ดำรงอยู่ได้ ด้วยสภาพของพื้นที่ที่เป็นหินปูนในบริเวณยอดดอย ผสมกับสภาพอากาศที่แปรปรวนตลอดทั้งปี ปัจจัยเหล่านี้ล้วนเป็นปราการธรรมชาติที่คอยปกป้องไม่ให้สังคมพืชป่าดิบเขามีโอกาสเติบโตขยายอาณาเขตขึ้นมาสู่ยอดเขาได้ ขณะเดียวกันความสูงในระดับที่มีเมฆปกคลุมทำให้ได้รับความชุ่มชื้นอยู่เสมอ

ดังนั้นดอยหลวงเชียงดาวจึงเป็นเสมือนบ้านสำหรับพรรณพืชในเขตอบอุ่นที่กระจายพันธุ์มาจากที่ต่างๆ ทั้งจากหิมาลัยตะวันออกและจากตอนใต้ของจีน การกระจายพันธุ์มาบรรจบกันและสิ้นสุดลงที่ดอยหลวงเชียงดาวแห่งนี้

ในยุค ปี 2515-2520 ดอยหลวงเชียงดาวอวอลไปด้วยกลิ่นไอของการทำไม้และพิษภัยของยาเสพติด โดยเฉพาะไร่ฝิ่นที่ขึ้นอยู่ตาม

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	15 ส.ค. 2549	16	5662	5

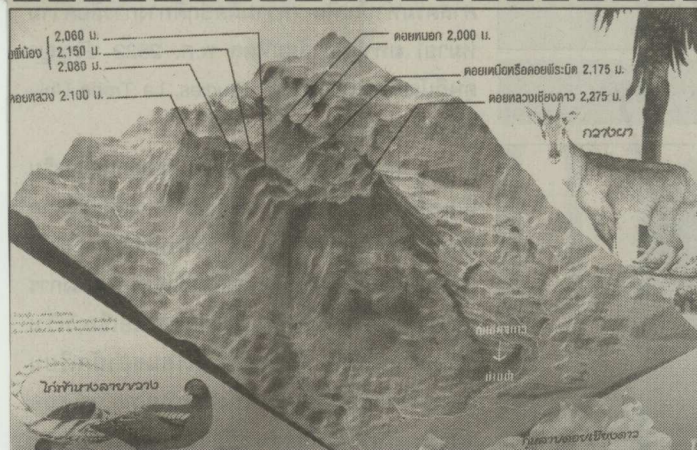
ที่ราบเชิงเขาบนดอยหลวงเชียงดาว ภายหลัง
หมดยุคสัมปทานป่าที่แห่งนี้ถูกประกาศให้เป็น
พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ในช่วงนี้เองมีการเผา
ทำลายไร่ฝิ่นที่มีอยู่มากมายบนดอยหลวง
กระทั่งปลายปี 2520 กรมป่าไม้ได้ประกาศให้
บริเวณพื้นที่ดอยหลวงเชียงดาวเป็นเขตรักษา
พันธุ์ป่าดอยเชียงดาวขึ้น

ดอยหลวงเชียงดาวเริ่มปรากฏชื่อครั้งแรกในฐานะของแหล่ง
ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เมื่อมีคณะสำรวจจากสโมสรเพื่อนเดินทางขึ้นไป
สำรวจบนดอยหลวงเป็นครั้งแรกเมื่อ ปี 2524 และหลังจากนั้นเป็นต้น
มาชื่อของดอยหลวงเชียงดาวก็เข้าไปอยู่ในความทรงจำของนักเดินทางที่
ชื่นชอบการทำนาย กล่าวกันว่านักเดินทางทั้งหลายที่เคยเดินทางข้ามภู
ดอยต่างๆ มานับครั้งไม่ถ้วนแล้ว หากยังไม่มีโอกาสขึ้นไปสัมผัสความ

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 15 มี.ค. 2549	ปีที่ 16	ฉบับที่ 5662	หน้า 5
---	--------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

ดอยหลวงเชียงดาว ขุนเขามหัศจรรย์
หนึ่งในสถานที่ไฝ่ฝันของคนเดินทางในการ
ต้นต้นค้นหา ผ่าด่านอุปสรรคและความยาก
ลำบาก จึงนับเป็นบททดสอบทางใจของคน
หนุ่มสาวได้ดีบทหนึ่งทีเดียว

งามของดอยหลวงเชียงดาวก็ยังไม่จำเป็นว่าป็นนักเดินทางได้อย่างสมบูรณ์
เพราะดอยหลวงเชียงดาวมีอะไรที่มากกว่าการเป็นภูเขาหินปูน

ดอยหลวงเชียงดาว ผ่านวันเวลาทั้งสุขและทุกข์มาเนิ่นนาน ช่วง
เวลาที่ดอยหลวงบอบช้ำและถือเป็นยุคตกต่ำที่สุด ในช่วงที่มีการจัด
คาราวานขึ้นดอยหลวงเชียงดาว ในครั้งนั้นมีนักท่องเที่ยวสนใจเดินทาง
ขึ้นไปเยือนดอยหลวงกว่า 1,000 คน ขณะเดียวกันทางอำเภอก็ได้เชิญ
สื่อมวลชนประโคนหมื่นข่าว ทำให้ชื่อดอยหลวงเชียงดาว “บูม” สุดขีด

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	15 มี.ค. 2549	16	5662	5

หลังจากนั้นมาประมาณกันว่ามินิกท่องเที่ยวเดินทางขึ้นดอยหลวงเชียงดาวมากกว่า 1,000 คนในแต่ละปี ส่งผลให้ธรรมชาติถูกทำลายอย่างบอบช้ำ สัตว์ป่าหลายชนิดหายไปแต่สิ่งที่เข้ามาแทนที่ก็คือกองขยะจำนวนมหาศาล

สถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงมากขึ้น กระทั่ง ปี 2533 เมื่อมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับตัวแทนชาวบ้านได้เริ่มตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของธรรมชาติบนดอยหลวง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเพื่อค้นหารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับดอยหลวงเชียงดาว

ปัจจุบันมีการกำหนดคนที่จะเดินทางขึ้นดอยหลวงเชียงดาวอยู่ที่ไม่เกินวันละ 200 คน และกำหนดสถานที่พักแรมบนดอยหลวง 3 จุดคือ บริเวณอ่างสรง ดงท้อและอ่างกล้วยแดง ขณะเดียวกันมีรายงานว่าในปี 2546 มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางขึ้นดอยหลวงเชียงดาวราว 2,000 คน คิดโดยเฉลี่ยแล้ววันละ 22 คน

ดอยหลวงเชียงดาว มีชื่อเสียงความศักดิ์สิทธิ์และมีตำนานเล่าขานเรื่องราวหลากหลายไม่ว่าจะเป็นตำนานเจ้าหลวงคำแดงที่โปรดปรานการเที่ยวป่าล่าสัตว์ในแถบสบบคาบแม่นะ เทือกดอยเชียงดาวจนถึงถ้ำเชียงดาว กระทั่งเป็นที่มาของตำนานรักระหว่างเจ้าหลวงคำแดงกับนางอินทร์เหลา

ตำนานของดอยหลวงหรือดอยอ่างสรง (อ่านว่าสรง) กล่าวไว้ว่าในสมัยพุทธกาล พระสัมมาสัมพุทธเจ้าเคยเสด็จมาประทับที่ดอยหลวงและทรงสร้างน้ำในอ่างเชิงเขานี้ จึงเป็นที่มาของชื่อ ดอยอ่างสรง ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อมาเป็น ดอยหลวงเชียงดาว

ดอยหลวงเชียงดาว ขุนเขามหัศจรรย์หนึ่งในสถานที่ไผ่ผืนของคนเดินทางในการค้นคว้าหา ผ่าด่านอุปสรรคและความยากลำบาก จึงนับเป็นบททดสอบทางใจของคนหนุ่มสาวได้ดิบหนึ่กทีเดียว

ตำนานการเดินทางของดอยหลวงเชียงดาวยังไม่จบสิ้น ทว่า การเดินทางเพื่อค้นหาของคนสิ้นสุดลงเป็นบันทึกหน้าหนึ่งของเรื่องราว ภูผา นามว่า “ดอยหลวงเชียงดาว” ท่ามกลางวันเวลาแห่งฤดูหนาวบนดอยหลวงเชียงดาว ทำให้ผมได้รับรู้และมองเห็นเรื่องราวในอดีตของสถานที่พอๆ กับความอ่อนโยนงดงามของธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนและอัศจรรย์

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakpong@chiangmainews.co.th

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00228

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	125 พ.ค. 2554	20	725 2	5

ตำนาน พระธาตุดอยตุง

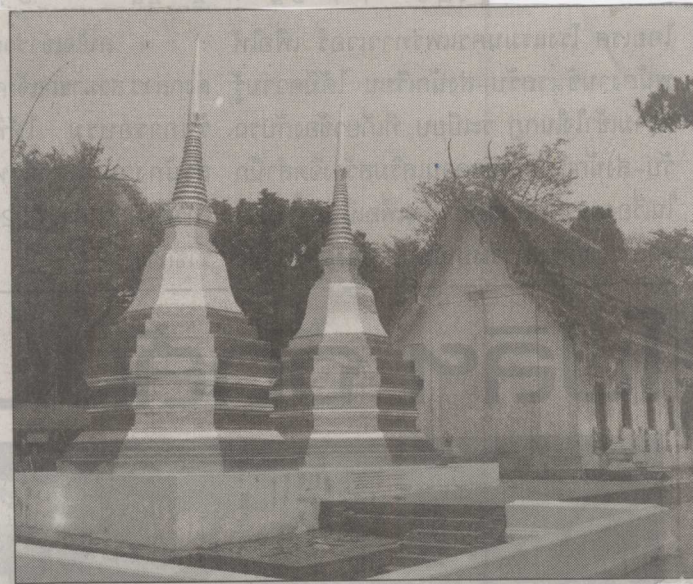

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	25 พ.ค. 2554	20	7252	5

ทิว

เขาที่ทอดยาวทางด้านทิศตะวันตกของอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายเป็นพรมแดนธรรมชาติที่กั้นระหว่างประเทศไทยกับพม่า มีชื่อเรียกว่าทิวเขาแดนลาว หรือ เทือกเขาดอยตุง บริเวณพื้นที่นี้มีกลุ่มดอยสลับซับซ้อน เป็นแหล่งชุมชนโบราณที่ปรากฏเรื่องราวในตำนานเล่าขานสืบต่อกันมาหลายยุคหลายสมัย

ทิวเขากลุ่มหนึ่งที่ทอดตัวเรียงเป็นรูปสามเหลี่ยม ดอยทางทิศใต้เป็นที่ประดิษฐานพระธาตुซึ่งเป็นที่เคารพนับถือและเชื่อกันอย่างกว้างขวางว่าเป็นปฐมธาตุเจดีย์แห่งล้านนาที่สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ.1454 โดยพระเจ้าอู่ชุตราชแห่งนครโยนกนาคนันท์ นั่นคือ พระมหาชินธาตุเจ้าบนดอยตุง ด้วยความเชื่อที่ว่าภายใต้พระมหาสถูปทั้งสององค์ของพระมหาชินธาตุเจ้าดอยตุงเป็นที่ประดิษฐานพระรากขวัญเบื้องซ้ายและพระบรมสารีริกธาตุส่วนอื่นๆ ปรากฏ

ทำนายว่าในอนาคตจะมีพระอรหันต์นำพระธาตุของพระองค์มาประดิษฐาน ณ ที่นี้ ซึ่งต่อไปภายหน้าจะเป็นบ้านเป็นเมือง มีกษัตริย์ค้ำชูพุทธศาสนาตราบชั่ว 5,000 พระวัสสา

เมื่อพระพุทธเจ้านิพพานพระมหากัสสปนำพระธาตुरากขวัญเบื้องซ้ายและพระธาตุอื่นๆมาไว้ พระธาตุดีได้ชำแรกกลีกลงไปในหิน

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 25 พ.ค. 2554	ปีที่ 26	ฉบับที่ 17252	หน้า 5
------------------------------------	------------------------	-------------	------------------	-----------

เป็นความเชื่อสืบทอดกันมาในเอกสารตำนานที่กล่าวอ้างถึงการนำพระบรมสารีริกธาตุมาสู่ดอยตุงและการสถาปนาพระมหาสถูประบุคักราชในตำนานไกลโพ้นถึงยุคพุทธกาล เน้นย้ำความศักดิ์สิทธิ์สูงสุดผูกพันตำนานกับความเชื่อเลื่อมใสที่ยาวนานมา

ตำนานเกี่ยวกับพระธาตุดอยตุงปรากฏอยู่ในตำนานพื้นเมืองของล้านนาเป็นความเชื่อปรัมปราของจารีตการสืบทอดประวัติความเป็นมาแห่งดินแดนที่แสดงให้เห็นถึงการเสื่อมสลายและความรุ่งโรจน์ของอาณาจักรชุมชนในบริเวณอันกว้างใหญ่ของกลุ่มแม่น้ำโขง แม่น้ำกก และแม่น้ำสายที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของพุทธศาสนาที่แพร่ขยายเข้าสู่ดินแดนบริเวณนี้

ตำนานที่เล่าสืบต่อกันมาของพระธาตุดอยตุงมีอยู่ว่า ที่บริเวณพระธาตุดอยตุง ประกอบด้วยยอดเขาหลายลูกสลัปซับซ้อนกันอยู่บริเวณนี้เป็นที่อยู่ของอารยชนกลุ่มหนึ่งที่เรียกว่า วิริงคะ บ้าง ลัวะ บ้าง พวกนี้มีหัวหน้าชื่อปู่เจ้าลาวจก มีเมียชื่อ ผ่าเจ้าลาวจก สมัยพุทธกาลพระพุทธเจ้าเคยเสด็จมาประทับอยู่ที่ยอดเขาลูกหนึ่งทรงমনาวัดและ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	25 พ.ค. 2554	20	17252	5

พระมหากษัตริย์ได้ทำตุ้ม คันหนึ่งใหญ่ยาวมาก ว่ากันว่า ร่มเงาของตุ้ม
นั้นทาไปถึงเมืองเชียงแสนซึ่งขณะนั้นมีกษัตริย์ปกครองบ้านเมืองอยู่แล้ว
เป็นวงศ์ของสิงหนวัติกุมาร ซึ่งได้อพยพมาจากตอนเหนือมาตั้งบ้าน
เรือนอยู่ จึงให้ปู่เจ้าลาวจกพร้อมเมียและบริวาร 500 เป็นผู้ดูแลพระธาตุ
อย่างไรก็ตามพิเศษ เจียจันทร์พงษ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านโบราณคดี
ของกรมศิลปากรได้กล่าวถึงความเชื่อเรื่องพระธาตุ ซึ่งได้มีการตรวจ
สอบจากตำนานพระธาตุดอยตุงเมืองเชียงแสนฉบับของกรมศิลปากร
และตำนานสิงหนวัติปรากฏว่า ไม่ได้มีการระบุว่าเจดีย์องค์ใดเป็นพระ
ธาตุนาคขัณฑ์เบื้องซ้ายหรือพระธาตุส่วนอื่นๆ นอกจากนั้นยังมีการ
กล่าวถึงการนำพระธาตุมา 2 ครั้งคือครั้งแรกมีพระธาตุนาคขัณฑ์เบื้องซ้าย
มาด้วยส่วนครั้งที่สองมีการนำพระธาตุมาหลายองค์ เมื่อนำมาแล้วได้
อัญเชิญขึ้นมาตั้งไว้บนก้อนหิน พระธาตุที่นำมาครั้งแรกทำพิธีการจม
ลงในดินลึก 8 ศอก ส่วนครั้งที่สองจมลงในดินลึก 7 ศอก ด้วยเหตุนี้
การจะระบุว่าเจดีย์องค์ใดเป็นที่สถาปนาพระธาตุจึงเป็นคำอธิบายของ

ตำนานที่เล่าสืบต่อกันมาของพระธาตุดอยตุง

มีอยู่ว่า ที่บริเวณพระธาตุดอยตุง ประกอบด้วยยอด
เขาหลายลูกสลับซับซ้อนกันอยู่ บริเวณนี้เป็นที่อยู่
ของอารยชนกลุ่มหนึ่งที่เรียกว่า วิรังคะ บ้าง ลัวะ บ้าง
พวกนี้มีหัวหน้าชื่อปู่เจ้าลาวจก มีเมียชื่อ พม่าเจ้าลาวจก
สมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้าเคยเสด็จมาประทับอยู่ที่
ยอดเขาลูกหนึ่งทรงเมตตาและท่านายว่าใน
อนาคตจะมีพระอรหันต์นำพระธาตุของพระองค์มา
ประดิษฐาน ณ ที่นี้ ซึ่งต่อไปภายหน้าจะเป็นบ้านเป็นเมือง
มีกษัตริย์คำชูปุทธศาสนาตราบชั่ว 5,000 พระวัสสา

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	25 พ.ค. 2554	20	1725 2	5

คนสมัยหลัง ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นตำนาน

มีการเปรียบเทียบภาพถ่ายระหว่างพระธาตุดอยตุงกับพระธาตุดอยสุเทพในรูปทรงที่เห็นปัจจุบัน มีหลักฐานบ่งชี้ในตำนานพระธาตุดอยสุเทพชัดเจนว่าเป็นรูปแบบที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.2068 ซึ่งตรงกับสมัยพระเกศเกล้าครองเมืองเชียงใหม่ ซึ่งทำองค์ระฆัง บัลลังก์และมาลัยลูกแก้วเป็น 12 เหลี่ยม ลักษณะพระธาตุดอยตุงองค์เดิมมีการทำเป็นเหลี่ยมเช่นกันแต่มี 8 เหลี่ยม การนิยมนำส่วนต่างๆ ดังกล่าวให้เป็นเหลี่ยมนี้ ไม่ปรากฏว่ามีที่ใดเก่าไปกว่าของพระธาตุดอยสุเทพ ดังนั้นได้มีการตรวจสอบกับตำนานพระธาตุดอยตุง เมืองเชียงแสน ฉบับหอสมุดแห่งชาติว่ามีใครเข้ามาเกี่ยวข้องในการทำบูรณะพระธาตุในสมัยตั้งแต่ พ.ศ.2068 หรือไม่ ปรากฏว่าครั้งหนึ่งเมื่อ พ.ศ.2129 กษัตริย์เชียงใหม่ผู้เป็นเชื้อสายของขุนเรืองนองได้มาทำบูรณะพระธาตุดอยครั้งนี้

พระธาตุดอยตุง ขำรดทรดโทรมผ่านกาลเวลามาเนิ่นนาน กระทั่งปี พ.ศ.2470 ครูบาศรีวิชัยได้มาทำการบูรณะพระธาตุดอยตุง โดยการฉาบปูนใหม่แต่ยังรักษาทรงของเดิมของเก่า ที่เคยสร้างไว้ตั้งแต่สมัยพุทธกาล

ปัจจุบันพระธาตุดอยตุง กำลังอยู่ระหว่างการบูรณะโดยกรมศิลปากร ซึ่งอาจต้องใช้เวลากว่า 1 ปีในการบูรณะให้แล้วเสร็จ ทว่า พุทธศาสนิกชนยังคงเดินทางขึ้นไปนมัสการองค์ปฐมพระบรมธาตุแห่งล้านนาได้เหมือนเดิม

พระธาตุดอยตุง คงยังเป็นเสมือนเสาหลักที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของพุทธศาสนิกชนทั้งชาวไทยและชาวไทยใหญ่จากพม่ารวมถึงชาวลาวจากหลวงพระบางและเวียงจันทน์ สังเกตได้จากในช่วงเทศกาลนมัสการพระธาตุดอยตุงมีผู้คนจากทั่วสารทิศเดินทางมานมัสการองค์พระธาตุดอยตุงแห่งนี้้อย่างไม่ขาดสาย

อ้างอิงข้อมูล

พิเศษ เจียจันทร์พงษ์ , พระธาตุดอยตุง.

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	28 ก.พ. 2550	16	5706	5

เที่ยว

“วัดหนองบัวเมืองงน่าน”

ชมภาพจิตรกรรม

ล้านนา 150 ปี

เป็น

ที่ทราบกันดีว่าจังหวัดน่านนั้นมีชนกลุ่มน้อยอาศัยอยู่มากที่สุด
หนึ่งในจำนวนนั้นที่ดูเหมือนจะเป็นสัญลักษณ์ของเมืองน่านเป็น
แล้วก็คือ กลุ่มชนไทลื้อ ซึ่งมีอยู่มากเป็นอันดับสองทว่า
เอกลักษณ์ประเพณีของชนกลุ่มนี้กลับสร้างสีสันให้เมืองน่านกลายเป็นเมือง
ท่องเที่ยวด้านศิลปวัฒนธรรมขึ้นมาในระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมา

ไทลื้อ หรือ คนลื้อ นับเป็นชาติพันธุ์หนึ่งในกลุ่มภาษาไทย-ลาว มี
ประวัติกล่าวว่าถิ่นเดิมของพวกเขาอยู่ในดินแดนสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน
ทางตอนใต้ของประเทศจีน อพยพเข้ามาอยู่ในเขตประเทศไทยเมื่อราว 200
กว่าปีมาแล้ว โดยเฉพาะในแถบจังหวัดเหนือตอนบนที่เป็นอาณาจักรล้านนาเดิม
ไทลื้อกลุ่มใหญ่จะอาศัยอยู่ในจังหวัดน่าน พะเยา รวมถึงบางส่วนของเชียงราย
ชาวไทลื้อในเมืองน่านนั้นแยกย้ายกันอาศัยอยู่ในอำเภอต่างๆ เช่น
ทุ่งช้าง บัว ท่าวังผา เป็นต้น การดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อส่วน
ใหญ่คล้ายคลึงกับคนเมือง คือจะอาศัยอยู่บนที่ราบริมฝั่งแม่น้ำเพื่อทำการ
เพาะปลูก หลังจากว่างเว้นจากการทำนาหญิงชาวไทลื้อจะนิยมทอผ้า โดย
เฉพาะผ้าทอลายน้ำไหลของชาวไทลื้อเมืองน่านถือได้ว่ามีความประณีตและ
งดงามที่สุด นอกจากนั้นเอกลักษณ์ด้านสถาปัตยกรรมของไทลื้อก็นับได้ว่ามี
ความสวยงามโดดเด่นไม่แพ้กัน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	28 ก.พ. 2554	16	5706	5

ที่บ้านหนองบัว ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา เป็นหมู่บ้านชาวไทยลื้อกลุ่มใหญ่อาศัยมาช้านาน ถือได้ว่าเป็นหมู่บ้านไทยลื้อเก่าแก่หมู่บ้านหนึ่งที่ตั้งขึ้นมาเมื่อราว 200 กว่าปีก่อน มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับชาวไทยลื้อจากเมืองลำ สิบสองปันนาที่อพยพเข้ามาอยู่ในเมืองน่านว่า เมื่อประมาณจุลศักราช 1184 (พ.ศ.2365) แคว้นสิบสองปันนาเริ่มเกิดสงครามสู้รบแย่งชิงอำนาจกันระหว่างเจ้ามหาวิงกับเจ้าหม่อมน้อย ซึ่งเป็นอาภักกับหลานทำให้แคว้นสิบสองปันนาแตกเป็นสองฝ่าย เมืองทางตะวันออกของแม่น้ำโขงคือเมืองลำ เมืองอุได้ เมืองอุเหนือ เมืองเชียงของ เมืองบางและเมืองลึงเป็นกำลังของฝ่ายเจ้าหม่อมน้อย เจ้าหม่อมน้อยหวั่นเกรงว่าจะพ่ายแพ้สงครามจึงขอรับการสนับสนุนกำลังทหารจากพระเจ้าล้านช้างร่มขาวแห่งเมืองล้านช้าง พระเจ้าล้านช้างร่มขาวจึงได้ส่งกำลังไปรวมจำนวน

3,000 นายและขอรับการสนับสนุนจากเมืองน่านอีกทางหนึ่ง ซึ่งก็ได้รับความช่วยเหลือเช่นกัน พระเจ้าอชิตวงศ์ขณะนั้นยังเป็นเจ้าราชบุตร และเจ้าคำม่นทั้งสองท่านได้นำกำลังทหารจำนวน 70 นายไปตั้งหลักอยู่ที่เมืองปากแงนใน เมืองหลวงปูคา เพื่อเตรียมเข้าช่วยเหลือกองกำลังของเจ้าหม่อมน้อย ขณะที่ตั้งทัพอยู่ที่เมืองปากแงนนัน เจ้าหม่อมน้อยได้มอบหมายให้พระยาอรินทร์ และราชาไชยวงศ์ นำเงินจำนวนหนึ่งหมื่นไปซื้อช้างจากพระเจ้าล้านช้างร่มขาว แต่เมื่อมาพบกับเจ้าราชบุตรและเจ้าคำม่นเสียก่อน ทั้งสองจึงอาสาเป็นธุระจัดซื้อให้ทั่วโลกานำทูตของเจ้าหม่อมน้อยมาพบเจ้าฟ้าหลวงเมืองน่านเพื่อขอความเมตตาในการซื้อช้าง ซึ่งก็ได้ซื้อช้างจำนวน 6 เชือก

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 8 ก.พ. 2554	16	5 706	5

ในวันเพ็ญเดือน 6 กองกำลังลื้อ ลาว และชาวน่านได้นัดกันเข้าบุกโจมตีกองกำลังฝ่ายเจ้าม้าวัง รบกันเพียง 2 วัน เมืองลำ ของเจ้าหม่อมน้อยก็แตก กองกำลังไทลื้อ ลาวและชาวน่านแตกกระจัดกระจายไปคนละทิศละทางกองกำลังของเจ้าม้าวังไล่ติดตามมาจนถึงปากน้ำแรมเจ้าราชบุตรและเจ้าคำมกก็ได้พลัดหลงกัน จากนั้นทั้งสองจึงถอยร่นมาเรื่อยๆ จนกระทั่งมาถึงในบริเวณอำเภอท่าวังผาก็นำผู้คนชาวไทลื้อมาตั้งหลักแหล่งเป็นหมู่บ้าน ปัจจุบันคือหมู่บ้านหนองบัว บ้านต้นฮ้างและบ้านดอนมูล

นอกจากบ้านหนองบัวจะเป็นหมู่บ้านเก่าแก่ของไทลื้อแล้ว ที่หมู่บ้านแห่งนี้ยังมีอาคารศิลปกรรมไทลื้อและภาพเขียนสีฝาผนังที่สมบูรณ์สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งในล้านนา คือวิหารวัดหนองบัว สร้างขึ้นเมื่อประมาณ พ.ศ.2405 โดยการนำของครูบาทหลวงสุนันติะร่วมกับชาวบ้าน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	28 ก.พ. 2550	16	5706	5

หนองบัวช่วยกันสร้างขึ้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้วิหารวัดหนองบัวแห่งนี้เป็นสถาปัตยกรรมรูปแบบไทลื้อที่สมบูรณ์และหาดูยาก ภายในวิหารมีภาพจิตรกรรมที่แสดงเรื่องราวทางพุทธชาดก โดยช่างฝีมือสกุลไทลื้อที่ปัจจุบันเหลืออยู่เพียงสองแห่งคือที่วัดภูมินทร์กับที่วัดหนองบัวแห่งนี้เท่านั้น

ภาพเขียนจิตรกรรมในวิหารวัดหนองบัวเขียนโดย ทิดบัวผัน ซึ่งเป็นช่างชาวลาวพวนที่นายเทพได้นำตัวมาจากเมืองพวนในแคว้นหลวงพระบาง ส่วนเรื่องราวที่เขียนในภาพได้แก่เรื่อง จันทคาธชาดก ซึ่งเป็นนิยายคติธรรมเก่าแก่อันดับที่ 11 ในหนังสือปัญญาสชาดกปัจจุสมภาค ชาวบ้านในภาคเหนือจะเรียกว่า “คำวธรรม” จันทคาธชาดกนี้เป็นนิทานธรรมที่สอนให้

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	28 ก.พ. 2550	1	5706	5

กลุบุตรและกลุธิดาแบบอย่างจริยธรรมที่ดีงามเช่น การเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ความกตัญญูกตเวที ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น

นอกจากนี้ภาพจิตรกรรมยังมีภาพเรือกลไฟและทหารชาวฝรั่งเศส ซึ่งตามประวัติของเรือกลไฟแล้วมีแหล่งกำเนิดอยู่ในยุโรปและอเมริกา สำหรับประเทศไทยมีหลักฐานอยู่ในหอจดหมายเหตุหลายแห่ง สันนิษฐานว่าช่างเขียนคงจะเขียนภาพอยู่ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 ถึง รัชกาลที่ 5 นอกจากนั้นในบางตอนของภาพยังมีการเขียนภาพวิถีชีวิตของชาวไทลื้อเอาไว้ด้วย โดยเฉพาะการแต่งกายของคนสมัยก่อน ผู้หญิงจะนุ่งซิ่นลายน้ำไหล หรือซิ่นตีนจกส่วนผู้ชายจะนิยมใส่กางเกงสะดอและสักทมิฬดำตามขาจนถึงหลัง ซึ่งแสดงให้เห็นการดำรงชีวิตของผู้คนสมัยก่อนได้เป็นอย่างดี

ปัจจุบันภาพเขียนจิตรกรรมฝาผนังของวัดหนองบัวจะเลือนลางไปบ้างแล้ว แต่กระนั้นก็ยังคงความชัดเจนในรายละเอียดเอาไว้อยู่ สำหรับท่านมีโอกาสผ่านไปแถวอำเภอท่าวังผา จังหวัดน่านลองแวะเข้าไปชมความสวยงามของศิลปกรรมไทลื้อและภาพเขียนฝาผนังสกุลช่างล้านนาที่สวยงาม อายุกว่า 150 ปีเช่นนี้ได้

เอกสารประกอบ

ศิลปล้านนาไทย, เมธิญ ชินสิทธิ์

ประวัติวัดหนองบัว, พระคงศิลป์ ภทฺทราวุโธ

จักรพงษ์ กำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 1 ก.พ. 2550	16	5699	5

รอยเรื่อง เมืองล้านนา ปีที่ ๙

ลี้ลับหายไปไหน

ช

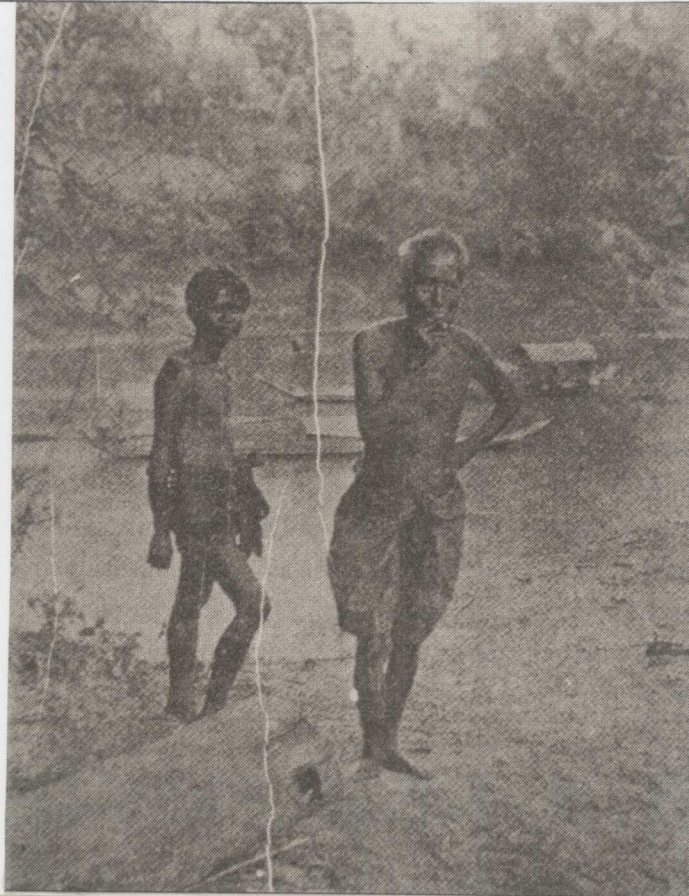
นพื้นเมืองดั้งเดิมที่ตั้งถิ่นฐานในดินแดนล้านนาและบริเวณเหนือขึ้นไปมาช้านานแล้วคือชาวลัวะ มีตำนานเรื่องเล่าและหลักฐานหลายอย่างที่บอกว่ามีชาวลัวะอาศัยอยู่ในดินแดนแถบนี้ เช่น ตำนานเจ้าหลวงคำแดง ที่กล่าวถึงเรื่องราวความเป็นมาของผู้นำชาวลัวะแถบดอยหลวงเชียงดาว ตำนานอินทิล กล่าวถึงการสร้างบ้านแปงเมืองของพวกลัวะบริเวณตีนดอยสุเทพหรือแม้แต่ในตำนานมูลศาสนาที่กล่าวถึงพวกลัวะก่อนมีอาณาจักรหริภุญชัย โดยกล่าวถึงนายพรานพื้นเมืองชาวลัวะที่ได้ถวายผลสมอให้พระพุทธเจ้าเมื่อครั้งที่พระองค์ได้เสด็จมายังสถานที่ซึ่งต่อมาได้กลายเป็นพระธาตุหริภุญชัย หรือตำนานปู่เจ้าลางจากที่อยู่บนดอยดุง อันเป็นต้นตระกูลของพญามังรายก็มีเรื่องราวของชาวลัวะเช่นกัน

เรื่องราวของชาวลัวะ หรือ ละว้า หรือ เม็งคบุตร ถูกนำมาเล่าเป็นนิทานปรัมปราสมเรื่องราวปาฏิหาริย์ของคาถาอาคม พวกลัวะเป็นกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมดำ ไม่มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง แต่มีภาษาพูด ยังไม่นับถือศาสนาแต่จะนับถือผีโดยมีความเชื่อว่าพวกตนเกิดมาจากรอยเท้าสัตว์ เป็นสังคมชนเผ่าคือมีหลายชุมชน หลายหมู่บ้านในบริเวณใกล้เคียงกัน มีความสัมพันธ์ในทางเชื้อสายเดียวกัน ใช้ภาษาเดียวกันมีหัวหน้าเผ่าปกครอง ยังไม่ได้พัฒนาเป็นชุมชนเมือง แต่มีการแบ่งออกเป็นหลายหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านมีเรด ช้าง วัว เนื้อเป็นสัญลักษณ์ของกลุ่มตนเอง ดังในตำนานได้กล่าวว่า คนที่เกิดจากรอยเท้าสัตว์ หรือรอยเท้าเรด หรือรอยเท้าวัว เป็นต้น

ตำนานมูลศาสนา ได้วิเคราะห์ถึงความเชื่อที่เกิดขึ้นในสังคมชาวลัวะแถบเชิงดอยสุเทพ เกิดขึ้นเมื่อผู้ปกครองชาวลัวะไม่ยึดถือหลักธรรมในการปกครอง เมื่อมีหนุ่มชาวลัวะประพฤติตัวเป็นอันธพาล ชอบทุบตีแม่ของตนเป็นประจำ นางผู้เป็นแม่เอาความไปฟ้องร้องท้าวพญาชาวลัวะผู้เป็นใหญ่ให้ตัดสินความ แต่ท้าวพญาผู้เป็นใหญ่ได้ตัดสินว่าการกระทำของลูกไม่ผิดโดยให้เหตุผลว่า หากลูกระฆังหรือลูกกระดิ่งไม่ดีแม่แล้วจะเกิดเสียงดังได้อย่างไร

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 1 ก.พ. 2550	16	5 699	5

ซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นเหตุทำให้เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ใน
สังคมชาวลัวะแถบเชิงดอยสุเทพ จนทำให้ชาวสุเทพฤๅษีที่เคยบวชเรียน
ในพุทธศาสนามาก่อนแล้วมาปักหลักตั้งถิ่นฐานอยู่กับชาวลัวะ จน
เสมือนเป็นปัญญาชนคนหนึ่งในสังคมลัวะ ได้ชักชวนชาวลัวะกลุ่มหนึ่ง
ล่องแม่น้ำปิงค้ำทางได้แล้วมาสร้างเมืองหริภุญชัยในเวลาต่อมา

หัวหน้าเผ่าชาวลัวะที่มีชื่อเสียงโด่งดังในตำนานเมืองลำพูน
(ตำนานจามเทวีวงศ์) คือขุนหลวงวิลังคะ หรือที่ชาวบ้านมักเรียกว่า
“ขุนหลวงมะลังกะ” เป็นหัวหน้าเผ่าในยุคที่พระนางจามเทวีเพิ่งจะ
เสด็จมาจากละโว้ ขึ้นมาปกครองเมืองหริภุญชัยตามคำเชิญของ
वासเทพฤๅษี

ขุนหลวงมะลังกะได้ยื่นกิตติศัพท์พระศรีโคมของพระนางจาม
เทวีว่าดงามยิ่งนัก จึงมีจิตปฏิพัทธ์รักใคร่ไหลหลง ส่งทูตมาสู่ขอพระนาง
แต่พระนางจามเทวีก็ใช้ปัญญาออกอุบายบายเบี่ยงมาตลอด เช่น

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	21 ก.พ. 2550	16	5699	5

เรื่องราวของชาวลัวะ หรือ ละว้า หรือ เม็งคบุตร ถูกนำมาเล่าเป็นนิทานปรัมปราผสมเรื่องราวปาฏิหาริย์ของคาถาอาคม พวกลัวะเป็นกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรมต่ำ ไม่มีภาษาเขียนเป็นของตัวเอง แต่มีภาษาพูด ยังไม่นับถือศาสนาแต่จะนับถือผีโดยมีความเชื่อว่าพวกตนเกิดมาจากรอยเท้าสัตว์ เป็นสังคมชนเผ่าคือมีหลายชุมชนหลายหมู่บ้านในบริเวณใกล้เคียงกัน มีความสัมพันธ์ในทางเชื้อสายเดียวกันใช้ภาษาเดียวกันมีหัวหน้าเผ่าปกครอง ยังไม่ได้พัฒนาเป็นชุมชนเมือง

พระนางบอกว่าถ้าหากขุนหลวงมะลังกะพุ่งหอกมาปักกลางเมืองหรือถูกขี้ได้ ก็จะยอมตกลงแต่งงานด้วย

ด้วยเหตุที่ขุนหลวงมะลังกะเป็นผู้มีคาถาอาคม จึงได้ขึ้นไปบนดอยสุเทพพ่ายเวทมนตร์ตราคาถาอาคม แล้วพุ่งหอกสะเหน้ามาตกที่หนองน้ำนอกเมืองทิศตะวันตก ต่อมาได้เรียกหนองแห่งนี้ว่า “หนองสะเหน้า”

เมื่อพระนางจามเทวีรู้ว่าขุนหลวงมะลังกะมีอิทธิฤทธิ์ พระนางจึงต้องรีบเอาชายผ้าถุงทำเป็นหมวกและเอาใบพลูที่พระนางทำพิธีข่มอาคมแล้วมาห่อทำหมากคำให้ทูตส่งไปถวายขุนหลวงมะลังกะ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	21 ก.พ. 2550	16	5699	5

และขอให้หลวงมะลังกะพุงสะเหน้าอีกครั้ง แต่คราวนี้วิชาอาคม
ของหลวงมะลังกะได้เสื่อมลงไป สะเหน้าที่พุงจึงตกลงที่บริเวณดิน
ดอยสุเทพ

จนในที่สุดลายปีต่อมา เมื่อขุนหลวงมะลังกะเห็นว่าคงจะไม่
ได้ตัวพระนางจามเทวีแน่จึงตัดสินใจยกทัพบุกเมืองหริภุญชัย
พระนางจามเทวีจึงได้เอาช้างผู้กำงาเขียว ช้างคู่บารมีของพระนาง
ออกมาสู้รบขับไล่ข้าศึกชาวลัวะจนแตกพ่าย และพวกลัวะได้หนีไปใน
ป่าลึกด้านเหนือของดอยสุเทพแถบลุ่มน้ำแม่สา แม่ริมและคาดว่า
ขุนหลวงมะลังกะ ต่อมามีชีวิตในเวลาต่อมาที่ดอยคว่ำหล่อง

ปัจจุบันชาวบ้านบ้านเมืองกะ ตำบลสะลวง อำเภอแม่ริม
ยังจัดพิธีบวงสรวงดวงวิญญาณของขุนหลวงมะลังกะทุกปี และมีการ
บูชามะลังกะในพิธีแสกนาของชาวนาในแถบลุ่มน้ำแม่สา (ต้นน้ำ
สาขาแม่ริม)

- ร่องรอยของชาวลัวะในจังหวัดลำพูน ยังปรากฏหลักฐานที่
บ้านแม่เตย ตำบลแม่ตืน อำเภอลี้ ซึ่งปรากฏในประวัติของครูบาขาวปี
ที่กล่าวว่าแม่ของครูบาขาวปีเป็นคนลัวะ ในขณะที่ครูบาเกิดชุมชน
ชาวลัวะแม่เตยมีประมาณ 6-7 ครอบครัว และยังปรากฏหลักฐานวัด
ของชาวลัวะที่ตำบลก้อในเขตอำเภอลี้หลายแห่ง เช่น วัดแอ้ว ตำบล
บ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้างหรือวัดทาภู ตำบลทาปลาตุก อำเภอแม่ทา
ก็เคยเป็นชุมชนลัวะมาก่อน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	21 ก.พ. 2550	16	5699	5

พอถึง พ.ศ.นี้ คนไต คนยอง คนยาง
จะมีใครยอมรับว่าตนเองมีสายเลือดลัวะผสมอยู่
เพราะบางคนเห็นว่าการถูกเรียกว่าเป็น “ชาว
ลัวะ” ถือเป็นการดูถูก (และไม่อยากยอมรับ)
แต่หากบอกว่า พวกที่เคยนับถือ “ผีปู่ย่า - ผี
เหมือนผีฝ่าย - ผีไฮผีนา - ผีหอผีเฮือน” ล้วนเป็นมรดกความเชื่อ
ของชาวลัวะมาก่อน ก็ขอให้ทำใจและรับรู้ว่เกือบทุกคนที่มี
บรรพบุรุษเกิดมาในดินแดนล้านนานี้ย่อมมีสายเลือดลัวะผสมอยู่ แม้
จะทำใจไม่อยากยอมรับก็ตามที

บทความโดย

กำธร ธิฉลาด

สถาบันวิจัยทรัพยากรข้อมูล

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 0 ก.พ. 2554	16	5 6 9 8	5

รอยเรื่อง
เมืองล้านนา
ปีที่ ๙

⁶⁶กลองสะบัดชัย⁹⁹

นาฏลีลาของคนล้านนา

ก

การตีกลองสะบัดชัย เป็นศิลปะการแสดงพื้นบ้านในล้านนาซึ่งมักจะพบเห็นในขบวนแห่หรืองานแสดงศิลปะพื้นบ้านโดยทั่วไป ลีลาในการตีกลองมีลักษณะโดดเด่นเร้าใจ โดยใช้ช่วยยวดยาวส่วนต่างๆ ของร่างกาย ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การแสดงตีกลองสะบัดชัยเป็นที่ประทับใจของผู้ที่ได้ชม และนับว่าการตีกลองสะบัดชัยเป็นศิลปะที่น่าชื่อเสียงทางด้านวัฒนธรรมมาสู่ล้านนาได้ไม่น้อย

แม้ว่าในช่วงหลังบทบาทของกลองสะบัดชัยจะอยู่ในฐานะ “การแสดง” และก่อนที่จะมาเป็นการแสดงนั้น กลองสะบัดชัยได้พัฒนารูปแบบจังหวะและลีลาการตีมาหลายยุคหลายสมัย

หน้าที่ของกลองสะบัดชัยนอกจากการแสดงเป็นหลักแล้ว ในอดีตยังมีหน้าที่เป็นเสมือนสัญญาณเวลาที่จะโจมตีข้าศึก ในตำนานพื้นเมืองเชียงใหม่ฉบับพระงาม ผูกที่ 2 กล่าวถึงสมัยพระยามังราย ตอนขุนครามรบพระยาเลิกละที่เมืองเชลียงค์ ขุนครามแต่งกลให้ขุนเมืองเชริงเป็นปีกขวา ขุนเมืองฝางเป็นปีกซ้าย ยกพลเข้าโจมตี ความตอนหนึ่งว่า “..เจ้าขุนครามแต่งกลเล็กฉันที้แล้วก็หื้อสัญญาณรพลเคาะคล้องโย้ง (ฆ้อง) ตีกลองชัย ยกสกุลโยธาเข้าขุนพระญาเบิกยี่ขึ้นมานั้นแล..”

กลองสะบัดชัยยังเป็นเสมือนสัญญาณบอกข่าวในชุมชน จากวรรณกรรมไทเขินเรื่อง เจ้าบุญหลง ตอนที่ชาวเมืองปัญจนครผูกผูกสุรตเพื่อ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12.0 ก.พ. 2550	16	5698	5

เสียงเอะพระยาเจ้าเมือง อามายต์ได้สั่งให้เสนาไปข่าวประกาศ “..อมายต์
แก้วพร่องเมือง ทือเสนาเนื่องเอ็นปาว ค้อนฟาดหน้ากลองไชยเสียงดังไป
ผ้าจวดรู้อดเสียงปัญจนคร..”

นอกจากนั้นกลองสะบัดชัยยังเป็นเครื่องดนตรีในงานมหรสพ จาก
วรรณกรรมเรื่อง อุตสาบารส ตอนพระยากาลิพรหมทัตราชนามเหลืสุรา
เทวีไปเที่ยวชมสวนอุทยานและมีเล่นมหรสพ กล่าวถึงการตีกลองสะบัดชัย
ตอนหนึ่งว่า “..มหาชนก อันว่าคนทั้งหลายก็เหลืมโหรสพหลายประการ
ต่างๆ ลางพร่องก็ตีกลองสะบัดไชยตื่นเต้น ลางพร่องก็ตีพาทย์ค้องการลับ
ลางพร่องเยี่ยะหลายฉบับพ้อนตบดินมือ ลางพร่องปักกะดิกเอามือตางดิน..”

อาจารย์สนั่น ธรรมธิ นักวิชาการศึกษา สำนักส่งเสริมศิลป
วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้วิเคราะห์บทบาทของกลองสะบัดชัย
ว่าในอดีตกลองสะบัดชัยนั้นจะเกี่ยวพันกับ “ฝ่ายอาณาจักร” กษัตริย์หรือ
เจ้าเมืองและกองทัพทั้งนั้น ต่อมาเมื่อสถาบันกษัตริย์ของล้านนาถูกลด
อำนาจลงจนสูญสิ้นไปในที่สุด กลองสะบัดชัยซึ่งถือได้ว่าเป็นของสูงจึง
เปลี่ยนที่อยู่ใหม่ไปอยู่กับ “ฝ่ายศาสนจักร” ดังนั้นวัดจึงเป็นสถานที่รองรับ
กลองสะบัดชัยมาอีกทอดหนึ่ง และเมื่อเข้าไปอยู่ในวัด หน้าใหม่ที่เพิ่มขึ้นของ
กลองสะบัดชัยก็คือตีเป็น “พุทธบูชา” จนได้ชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า “กลองบูชา”

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากลองสะบัดชัยจะทำหน้าที่ใหม่แล้ว ทว่า
หน้าที่เดิมก็ยังคงเป็นเสมือน “สัญญาณ” เพราะเนื่องจากวัดเป็นศูนย์รวม
ของชุมชน ชาวสารต่างๆ จึงมักออกจากวัด นอกจากนั้นการตีกลองสะบัด

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 0 ก.พ. 2550	16	5698	5

ชัยยังเป็นสัญญาณเรียกประชุม สัญญาณบอกเหตุฉุกเฉิน สัญญาณบอกวันโกนวันพระ และยังมีหน้าที่รองลงมาคือเป็น “มหรสพ” ซึ่งเหลือเฉพาะในงานบุญสำคัญ อาทิ งานสลากภัต งานปอยหลวง เป็นต้น

อาจารย์สนั่น ธรรมธิ ยังกล่าวถึงการติดกลองสะบัดชัยในโอกาสต่างๆ ว่าจะมีลักษณะและลีลาการตีไม่เหมือนกัน อย่างเช่นการตีเมื่อเวลามีประชุมหรืองานของส่วนรวมที่ต้องช่วย

ในอดีตกลองสะบัดชัยนั้นจะเกี่ยวพันกับ“ฝ่ายอาณาจักร”กษัตริย์หรือเจ้าเมืองและกองทัพทั้งนั้น ต่อมาเมื่อสถาบันกษัตริย์ของล้านนาถูกลดอำนาจลงจนสูญสิ้นไปในที่สุด กลองสะบัดชัยซึ่งถือได้ว่าเป็นของสูงจึงเปลี่ยนที่อยู่ใหม่ไปอยู่กับ“ฝ่ายศาสนจักร” ดังนั้นวัดจึงเป็นสถานที่รองรับกลองสะบัดชัยมาอีกทอดหนึ่งและเมื่อเข้าไปอยู่ในวัด หน้าที่ใหม่ที่เพิ่มขึ้นของกลองสะบัดชัยก็คือดีเป็น “พุทธบูชา” จนได้ชื่ออีกชื่อหนึ่งว่า “กลองบูชา”

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00257

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	20 ก.พ. 2550	16	5698	5

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	12 0 ก.พ. 2550	16	5 6 9 8	5

กันทำนั้น จะดีเฉพาะกลองใหญ่โดยเริ่มจากจังหวะช้าและเร่งเร็วขึ้น การตีเพื่อบอกเหตุฉุกเฉิน เช่น ไฟไหม้ ไล่ขโมย จะดีเฉพาะกลองใหญ่มีจังหวะเร่งเร็วติดๆ กัน ส่วนการตีเพื่อบอกวันพระวันโกน จะดีทั้งกลองใหญ่และกลองลูกคู่บมมีฉาบและฆ้องประกอบจังหวะ

ปัจจุบันเราจะเห็นว่า กลองสะบัดชัยถูกนำมาตีในโอกาสต่างๆ มากขึ้น ลีลาการตีก็เปลี่ยนไปจากเดิมโดยจะมีการออกลีลาขึ้นเชิง การออกลดลายหน้ากลองของผู้ตีก็เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสามารถในเชิงการต่อสู้ของตนการออกอาวุธขณะตีนอกจากไม้ตีที่เรียกว่า “ค้อน” แล้วผู้ตียังใช้อวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกายเป็นอาวุธ เช่น หัว ศอก เข่า กำปั้น แต่ไม่ให้ร้ายเวรดังกล่าวล้มผีสลกลอง เพราะถือว่ากลองสะบัดชัยเป็นของสูงและศักดิ์สิทธิ์

ในระยะหลังมีคนเห็นว่าการทำท่าแอ่งง่าใช้ศอก เท้า เข่า หมัด ก็ค่าเท่ากับการล้มผีสลกลองเหมือนกัน ดังนั้นในระยะหลังจึงมีการใช้อวัยวะต่าง ๆ ส้มผีสลกลองได้ มีลีลาโลดโผนเข้มข้นยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับการตีในลักษณะดังกล่าว เรียกการตีแบบนี้ว่า “กลองรุงรัง”

ช่วง 20 ปีที่ผ่านมา การตีกลองสะบัดชัยแบบนี้ได้รับความนิยมขึ้นเรื่อยๆ เมื่อมีฝ่ายอนุรักษ์และฟื้นฟูของหลายหน่วยงานเข้ามาสนับสนุน เพราะเห็นว่าเป็นศิลปะการแสดงที่ตื่นเต้น เร้าใจและออกลีลาได้ชัดเจน กระทั่งวิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่ได้บรรจุวิชาตีกลองสะบัดชัยเข้าในหลักสูตร โดยมีพ่อครูคำ กาไวย์ เป็นผู้ฝึกสอน ศิลปะในการตีกลองสะบัดชัยจึงเริ่มมีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับกันมากขึ้น

ปัจจุบันการแสดงตีกลองสะบัดชัยเป็นที่นิยมแพร่หลาย รวมทั้งมีการประกวดและแข่งขันกันทุกปี การคิดค้นประดิษฐ์ท่าทางใหม่ ๆ เพื่อเอาชนะในการแข่งขันจึงเป็นไปอย่างไร้ขอบเขต มีการแปรขบวน ต่อตัว ฟันไฟ มีการนำเอากลองตะลวดปด ซึ่งเป็นกลองประกอบจังหวะเฉพาะของกลองตี่นงมาประกอบด้วย ทำให้น่าเป็นห่วงว่าจะมีการพัฒนาเลยเถิดจนขาดเอกลักษณ์ไปในที่สุด

เอกสารประกอบ

ความเป็นมาของกลองสะบัดชัย โดย อ.สนั่น ธรรมธิ สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00295

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	10 ส.ค. 2550	16	5657	5

 รอยเรื่อง
เมืองล้านนา
ปีที่ ๙

เชียงใหม่นิวส์ 10 ส.ค. 50 พ.16 น.5657 น.5

“พระตำหนักดาราศิรมย์”
จากวังเจ้าสู่พิพิธภัณฑ์

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	17 0 18. 2550	16	565 7	5

พ ระตำหนักดารากรมย์และสวนเจ้า
สบาย ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอแมริม
จังหวัดเชียงใหม่ จากตัวเมืองมา
ตามทางหลวงหมายเลข 107 สายเชียงใหม่-ฝาง
จนถึงกม.ที่16 แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าค่ายดาราภิรมย์
พระตำหนักดารากรมย์ในอดีตเคยเป็นตำหนัก
ที่ประทับของพระราชชายาเจ้าดารารัศมี ใน
พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จึง
เป็นอาคารที่มีความสำคัญทางด้านประวัติ
ศาสตร์และคุณค่าทางด้านสถาปัตยกรรม ด้วย
เป็นอาคารพักอาศัยขนาดใหญ่ครั้งใดครั้งไม่มี
รูปแบบสวยงามตามยุคสมัยที่ก่อสร้างคือเมื่อ
ประมาณ 70 กว่าปีที่แล้ว

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	๓๐ เม.ย. 255๔	16	5657	5

เนื่องจากไม่มีหลักฐานเวลาที่ก่อสร้าง
แน่ชัดของพระตำหนักดารารัศมีและสวนเจ้า
สหาย แต่จากการศึกษาเอกสารประวัติศาสตร์
และรูปแบบสถาปัตยกรรมประมาณว่าพระ
ตำหนักน่าจะก่อสร้างอยู่ในระหว่างปี พ.ศ.2470
และเป็นไปได้ว่าอาจมีการเสด็จไปประทับอาคาร
ชั่วคราว ระหว่างการก่อสร้างพระตำหนัก
เหมือนกับกรณีการเสด็จประทับที่พระที่นั่ง
วิมานเมฆ ระหว่างการก่อสร้างพระที่นั่ง
อัมพรสถาน พระราชวังสวนดุสิตของล้นเกล้า
รัชกาลที่ 5

ในการก่อสร้างพระตำหนักขึ้นใน
บริเวณที่ดินแห่งนี้ พระราชชายาเจ้าดารารัศมี
ทรงวางแผนผังกำหนดเขตอาณาบริเวณด้วย
พระองค์เองทั้งหมดว่าตรงไหนจะสร้างพระ
ตำหนัก ตรงไหนเป็นทางเดิน สวนดอกไม้
สวนผลไม้ สวนครัวและที่นา ทรงเลือกสภาพ
ภูมิประเทศและทิศทางลม แสงสว่างอย่าง

ละเอียดรอบคอบ แม้ระหว่างที่เริ่มก่อสร้างพระตำหนักนั้น พระองค์ทรง
ไปควบคุมบัญชาการด้วยพระองค์เอง ในขั้นแรกได้ก่อสร้างตัวอาคาร
ตำหนักขึ้นก่อน ชั้นล่างเป็นการก่ออิฐ ชั้นบนเป็นอาคารไม้ปนอิฐ แต่มี
พื้นที่อาคารชั้นบนบางส่วนที่ต้องการรับน้ำหนักเป็นประจังก่ออิฐถือปูน
และเทคอนกรีตมีมุขบันไดคอนกรีตอยู่ทางเหนือยื่นออกไปเป็นส่วน
หนึ่งต่างหากจากตัวบันไดหน้า ซึ่งกว้างประมาณ 3 เมตรเศษ

ต่อจากมุขบันไดหน้านี้นี้เข้าไปเป็นหน้ารับแขก ซึ่งอยู่ทางครึ่ง
ด้านทิศตะวันออก ส่วนหน้าของตัวอาคารและทำเป็นห้องเสวยครึ่ง
หนึ่งด้านตะวันตก ถัดเข้าไปเป็นห้องบรรทมซึ่งอยู่ตอนกลางตัว
อาคารซีกนี้ ระหว่างห้องพระทางด้านตะวันออกต่อไปเป็นห้อง
ประทับอยู่ทางด้านใต้ แล้วจึงเป็นห้องทรงและห้องพระบังคน อยู่ทาง
ด้านตะวันตก

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	10 มี.ค. 2550	16	5657	5

พระตำหนักดารารัศมีและสวนเจ้าสหายนับเป็นสถานที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากเคยเป็นที่ประทับของพระราชชายาเจ้าดารารัศมี ผู้เป็นปุชนียบุคคลของชาวล้านนา ผู้นำวิทยาการสมัยใหม่เข้ามาสู่ดินแดนภาคเหนือ ทรงใช้พระตำหนักเป็นสถานที่ประกอบพระกรณียกิจต่างๆ โดยเฉพาะด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง

ต่อจากห้องประทับนี้ไปทางด้านใต้ เป็นชานซึ่งมีบริเวณกว้างขวางปูพื้นด้วยคอนกรีตหยาบกันลื่น มีเรือนไม้เลื้อยขึ้นคลุมไว้.. อย่างไรก็ตามจากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ทั้งพระตำหนักและสวนเจ้าสหาย มิได้มีลักษณะตรงตามข้อความทั้งหมด เข้าใจว่าอาจเป็นเพราะการดัดแปลงซ่อมแซมในภายหลัง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	10 มี.ค. 2550	16	5657	5

พระตำหนักดาราภิรมย์เป็นอาคารครึ่งตึกครึ่งไม้สูงสองชั้น โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก ชั้นล่างเป็นใต้ถุนโล่ง กันเป็นห้องบางส่วน ชั้นบนแบ่งกันเป็นห้องต่างๆ เพดานสูงมีช่องลมเป็นไม้ฉลุโดยรอบ ด้านหน้าอาคารมีซุ้มเทียบรถยนต์หลังคาซุ้มเป็นดาดฟ้าคอนกรีต รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นแบบบ้านไทยทรงฝรั่งที่ปรับให้เหมาะสมกับดินฟ้าอากาศคล้ายคลึงกับพระที่นั่งวิมานเมฆหรือบ้านพักอาศัยในย่านสาทร สีลม ที่สร้างในยุคสมัยเดียวกัน

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของพระตำหนักดาราภิรมย์ และอาคารก่อสร้างในยุคเดียวกัน คือการออกแบบอาคารโล่ง โปร่งเพื่อให้อากาศระบายได้โดยธรรมชาติ ได้แก่เพดานห้องชั้นบนจะยกสูง มีช่องลมไม้ฉลุเป็นรูปดาว (สัญลักษณ์ประจำพระองค์) เหนือผนังให้ลมพัดผ่าน หลังคาทรงสูงมีห้องใต้หลังคาและใต้ถุนชั้นล่างเปิดโล่งทั้งหมด ดังนั้นจะพบว่าพระตำหนักนั้นเย็นสบายโดยเฉพาะเมื่อเทียบกับบ้านเรือนในปัจจุบัน

พระตำหนักดาราภิรมย์และสวนเจ้าสหายนับเป็นสถานที่ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เนื่องจากเคยเป็นที่ประทับของพระราชชายาเจ้าดารารัศมี ผู้เป็นปุชนียบุคคลของชาวล้านนา ผู้นำวิทยาการสมัยใหม่เข้ามาสู่ดินแดนภาคเหนือ ทรงใช้พระตำหนักเป็นสถานที่ประกอบพระกรณียกิจต่างๆ โดยเฉพาะด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมพื้นเมือง

ความภาคภูมิใจของชนชาวเชียงใหม่ อีกประการหนึ่งนั้นคือความสวยงามด้านสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าของพระตำหนักดาราภิรมย์ ที่ได้จัดแสดงสิ่งของเครื่องใช้ส่วนพระองค์ไว้ตามห้องต่างๆ อย่างน่าชม เช่นห้องบรรทม ห้องพักผ่อน ห้องจัดแสดงพระกรณียกิจ ห้องสรง ส่วนชั้นล่างจัดแสดงเครื่องมือทางการเกษตรและเครื่องทอผ้า ซึ่งเปิดให้ท่านได้เข้าชมและมาเยี่ยมเยือนทุกวันอังคาร-วันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 9.00-17.00 น. นอกจากนั้นยังได้

จัดจำหน่ายของที่ระลึกอันเกี่ยวเนื่องกับพระราชชายาเจ้าดารารัศมีไว้จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวได้หาซื้อในราคาถูกเยือกอีกด้วย

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakpong@chiangmainews.co.th

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00262

ชื่อหนังสือพิมพ์ เชียงใหม่นิวส์	วันที่ 24 พ.ค. 2554	ปีที่ 20	ฉบับที่ 7251	หน้า 5
---	-------------------------------	--------------------	------------------------	------------------

**รอยรื่อง
เมืองล้านนา
ปีที่ ๑๓**

แบกแบ้ไปนอนนับ ดาวที่ "ดอยอ่างขาง"

ใคร

ที่เคยคิดว่าหากจะมีเที่ยวที่ดอยอ่างขาง ต้องขึ้นมาในช่วงฤดูหนาวเท่านั้นถึงจะได้สัมผัสกับอากาศอันแสนหนาวและทุ่งดอกไม้ที่สวยงาม ต่อไปนี้คงต้องเปลี่ยนความคิดแบบเก่า

ภาพเดิมออกไปจากความทรงจำ เพราะดอยอ่างขางในวันนี้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สามารถเดินทางขึ้นมาเที่ยวได้ทุกฤดูกาล ไม่ว่าจะเป็นหนาว ร้อน ฝน ฝนเวลาในแต่ฤดูกาลทำให้ดอยอ่างขาง มีเสน่ห์ชวนใจให้คนค้นหา เริ่มจากฤดูหนาวที่อุณหภูมิเฉลี่ย 10 องศาเซลเซียส นักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบอากาศหนาวเย็นต้องขึ้นมาเที่ยวในฤดูนี้และโดยเฉพาะความสวยงามของดอกไม้เมืองหนาวที่ปลูกอยู่รายรอบก็ยังยิ่งเพิ่มเสน่ห์ให้ดอยอ่างขางได้ไม่น้อย

สีสันของอ่างขางจะเพิ่มขึ้นเมื่อเริ่มเข้าสู่ฤดูร้อน ต้นไม้ทั้งป่าจะเปลี่ยนสีเป็นอีกบรรยากาศหนึ่งที่นักผจญภัยนิยมขึ้นมาเที่ยวในฤดูนี้ เพราะคนไม่พลุกพล่าน ส่วนในฤดูฝนป่าทั้งป่าจะเขียวชอุ่มกับกลุ่มเมฆหมอกฝนแผ่ปกคลุม ก็เป็นอีกบรรยากาศหนึ่งที่ชวนให้หลงใหล

อ่างขางจึงเป็นแดนมหัศจรรย์ของนักท่องเที่ยวในทุกฤดูกาล

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	24 พ.ค. 2554	20	7251	5

ย้อนกลับไปเมื่อราวปี พ.ศ.2512 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรชาวเขาเผ่ามูเซอแดง บ้านห้วยผักไผ่ ตำบลม่อนปิน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทรงทอดพระเนตรเห็นบริเวณอ่างขางซึ่งเป็นหุบเขากันกะทะ ทรงมีพระราชดำริว่า พื้นที่นี้มีอากาศหนาวเย็น มีการปลูกฝิ่นมาก ไม่มีป่าไม้อยู่เลยและมีสภาพพื้นที่ไม่ลาดชันนักน่าจะใช้เป็นที่สำหรับการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพแก่ราษฎรชาวเขาทดแทนการปลูกฝิ่น เมื่อทรงมีพระราชดำริเช่นนี้ทางกรมพัฒนาที่ดินจึงได้เข้าไปดำเนินการในพื้นที่ดังกล่าว โดยได้จัดเตรียมเป็นแปลงทดลองปลูกพืชต่างๆ ขึ้น ต่อมาในปี 2513 หม่อมเจ้าภีศเดช รัชนี ผู้อำนวยการมูลนิธิโครงการหลวงได้ทรงขอให้คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นอาสาสมัครปฏิบัติงานสนองตามพระราชดำริในการทดลองพันธุ์ไม้เมืองหนาวชนิดต่างๆ ขึ้น เพื่อนำไปส่งเสริมแก่ชาวเขาปลูกทดแทนฝิ่น โดยครั้งแรกได้ตั้งเป็นสถานีวิจัยพืชเมืองหนาว ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า “สถานีเกษตรหลวงอ่างขาง”

จากนั้นมาดอยอ่างขาง จึงเริ่มเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

นักเขียนชื่อดังอย่าง ภ.ณ. ประมวลมิตร ได้กล่าวถึงดอยอ่างขางว่าเป็นดินแดนมหัศจรรย์ ครั้งหนึ่งท่านได้มีโอกาสนั่ง เฮลิคอปเตอร์ไปหมู่บ้านดินดอย หลังจากที่ท่านเสร็จภารกิจแล้วก็ขอให้นักบิน นำเครื่องบินข้ามเขาที่เป็นขอบขึ้นไป เขาแถวนั้นมีรูปร่างแปลกมาก ๆ เพราะเป็นเขาหินปูน ตอนที่คมๆ ถูกน้ำค่อยๆ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	24 พ.ค. 2554	20	7251	5

ซะและเมื่อข้ามส่วนที่เป็นขอบไปแล้วก็จะเห็นข้างในเป็นหุบยาวๆ คล้ายแอ่งก้นกะทะ คนเมืองเรียกว่า “อ่างช้าง”

ท่านเล่าว่าครั้งหนึ่งเคยพานักบินชาวอเมริกันบินไปยังพื้นที่นี้ เมื่อบินผ่านขอบอ่างเห็นหุบข้างใน นักบินฝรั่งก็แปลงอุทานออกมาว่า SHANGRI-LA เมื่อได้เข้าไปครั้งแรกก็เห็นไร่ผืนสวยงามมาก “เราเก็บลูกท้อจากต้นที่สูงยังกับยักษ์ เราเจอพวกมูเซอจาก 2 หมู่บ้านในฤดูปลูกฝิ่น เขาอพยพขึ้นไปบนดอยและจูงหมาตามไปด้วย เพราะถ้าทิ้งไว้ก็ไม่มีใครเลี้ยง...”

มาเที่ยวดอยอ่างช้าง ไม่ว่าฤดูไหน นักท่องเที่ยวจะต้องไม่พลาดการเข้าไปสัมผัสวิถีชีวิตของผู้คนบนภูสูง อันมีหลากหลายชนเผ่า เริ่มตั้งแต่หมู่บ้านชาวเขาเผ่ามูเซอบ้านขอบดง หมู่บ้านขอบดงในยามนี้แม้จะมีชีวิตชีวา แต่ก็แฝงไว้ด้วยความสงบนิ่งอยู่ในที่ บ้านทุกหลังมีควันไฟสีขาวลอยกรุ่นออกมาจากช่องหลังคาที่มุงด้วยหญ้าคา คลุ้งเคล้าปะปนกับไอหมอกฝนที่พัดผ่านมาเป็นระยะๆ ที่นี้เองคณะของเราได้รู้จักกับมัคคุเทศก์น้อยที่อาสาเป็นไกด์พาคณะเราเดินชมรอบหมู่บ้าน ที่นี้มีการจำลองบ้านของมูเซอให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปชม ก่อนที่จะไปชมลานจะคิ ซึ่งเป็นลานศักดิ์สิทธิ์ประจำหมู่บ้าน จะมีพิธีในตอนเทศกาลกินวอ หรือประเพณีปีใหม่ของมูเซอ หนุ่มสาวหลายคู่จะมาเต้นคันที่ และมีหลายคู่ที่อยู่กินแต่งงานกันไปก็เนื่องจากการเต้นจะคันที่นั่นเอง

จากลานจะคิบ้านขอบดง เดินลัดเลาะป่าจนมาถึงหมู่บ้านนอแล ซึ่งเป็นหมู่บ้านของชาวปะหล่องที่อยู่ติดชายแดนพม่า บริเวณนี้มีฐานปฏิบัติการทหารตั้งอยู่ จากจุดนี้นักท่องเที่ยวสามารถมองข้ามฝั่งเห็นฐานทัพทหารพม่าตั้งอยู่ห่างไม่เกิน 100 เมตร ถือเป็นสถานที่ๆ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาเที่ยวมากที่สุดแห่งหนึ่งก็ว่าได้

จากหมู่บ้านชายแดนมาถึง สถานีเกษตรหลวงอ่างช้าง ที่นี้มีไม้เมืองหนาวมากกว่า 200 ชนิดปลูกอยู่ บางส่วนก็ไว้จำหน่ายสำหรับนักท่องเที่ยว จากแปลงเพาะชำไม้เมืองหนาวเราเดิน ต่อไปยังสวนบอนไซ ซึ่งเก็บรักษาบอนไซ ไม้แคระและสนเมืองหนาวของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ซึ่งเอกอัครราชทูตหลายประเทศนำมาถวาย รวมทั้งที่หม่อมเจ้าภิศเดช รัชนี ทรงนำมาจากต่างประเทศ โดยปลูกประดับไว้ในหุบเขาสวนหินธรรมชาติอย่างสวยงาม ที่สวนบอนไซยังมีโดมอนุรักษ์และจัดแสดงพืชภูเขาเขตร้อน ภายในโดมมีพรรณไม้ต่างประเทศและไม้พื้นเมืองเขตรักษาสูง

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	24 พ.ค. 2554	20	7251	5

ปลูกแต่งในสภาพธรรมชาติ ซึ่งล้วนนำศึกษาชื่นชมอย่างยิ่ง
ดอยอ่างขางนอกจากจะมีนักท่องเที่ยวขึ้นมาเที่ยวในช่วงฤดูหนาว
แล้ว ฤดูร้อนและฤดูฝนก็มีนักท่องเที่ยวขึ้นมาเที่ยวอยู่เป็นจำนวนมาก
เพราะอากาศในช่วงหน้าร้อนที่เย็นสบาย ผู้คนไม่พลุกพล่าน อีกทั้งในช่วง
หน้าร้อนยังเป็นช่วงฤดูออกผลของผลไม้เมืองหนาวหลายชนิด เช่น บ๊วย ท้อ
สาลี่ กีวี เหตุนี้จึงเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวขึ้นมาเที่ยวอ่างขางมากยิ่งขึ้น
ไม่จำเป็นแต่เฉพาะฤดูหนาว ฤดูไหนก็มาเที่ยวอ่างขางได้ ยิ่งถนนหนทาง
สะดวกสามารถเดินทางมาจากเชียงใหม่ใช้เวลาแค่ 2-3 ชั่วโมงก็ถึงแล้ว

อ่างขางในวันนี้จึงไม่ได้มีชื่อในเรื่องการปลูกผืนอีกแล้ว หากแต่
อ่างขางเป็นชื่อของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามที่สุดและ
สำคัญของเชียงใหม่ไปแล้ว รวมทั้งเป็นแหล่งศึกษาวิถีชีวิตของชาวเขา
รวมถึงพันธุ์พืชเมืองหนาวและท่องเที่ยวแบบธรรมชาติ ต้องที่ดอยอ่างขาง
ดินแดนมหัศจรรย์ของนักผจญภัย

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00262

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	24 พ.ค. 2554	20	7251	5

จักรพงษ์ คำบุญเรือง
jakpong@chiangmainews.co.th.